

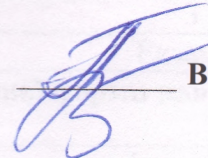
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра філософії та міжнародної комунікації

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан факультету землевпорядкування
Тарас ЄВСЮКОВ
«_____» _____ 2024 р.

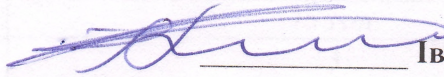
«СХВАЛЕНО»
на засіданні кафедри філософії
та міжнародної комунікації
Протокол №13 від 16.05.2024 р.

Завідувач кафедри
Валентина КУЛЬТЕНКО

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП «Геодезія та землеустрій»
першого (бакалаврського) рівня вищої
освіти

Іван КОВАЛЬЧУК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІЛОСОФІЯ

Спеціальність: 193 «Геодезія та землеустрій»

Освітня програма: «Геодезія та землеустрій»

Факультет землевпорядкування

Розробник: к. філос. н., доцент, доцент кафедри філософії та міжнародної комунікації
Олена ЛАУТА

Опис навчальної дисципліни «Філософія»

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	Бакалавр	
Спеціальність	193 «Геодезія та землеустрій»	
Освітня програма	«Геодезія та землеустрій»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	3	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Курс (рік підготовки)	2	1
Семестр	3	1
Лекційні заняття	15 год	6
Практичні, семінарські заняття	30 год.	4
Самостійна робота	75 год.	110
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	3	

1. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни

Мета: метою вивчення навчальної дисципліни «Філософія» є розвиток у студентів інтересу до філософського осмислення дійсності, світового світоглядно-культурного процесу, формування філософської культури мислення, пізнання світу і самих себе, навичок застосування філософської методології; вивчення та засвоєння філософсько-методологічних засад як фундаментальної властивості об'єктивної реальності та універсального принципу організації й розвитку природного і соціального буття, засвоєння ключових проблем і термінів філософії та їх ролі в екзистенції людини; виробити вміння проявляти громадянську позицію в різних сферах життєдіяльності людини, виховати почуття громадянської солідарності та свідому громадянську позицію.

Завдання: запропонована програма має дати студентам цілісне бачення основних проблем філософії на рівні об'єктивного, ідеологічно незаангажованого сучасного їх розуміння, ознайомити студентів із наявними філософсько-науковими концепціями в їх поліфонічному і плюралістичному звучанні, яке допомагає альтернативному сприйняттю та осмисленню буття, опанування студентами системи знань про всебічний зв'язок і взаємодію людини та суспільства. Вивчити та засвоїти філософсько-методологічні засади філософії як фундаментальної властивості об'єктивної реальності та універсального принципу організації й розвитку природного і соціального буття. Опанування студентами системи знань про всебічний зв'язок і взаємодію людини та суспільства.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі геодезії та землеустрою.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК03. Здатність планувати та управляти часом

ЗК 07. Здатність працювати автономно.

ЗК 08. Здатність працювати в команді.

ЗК 09. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК 11. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

ЗК 12. Здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства і необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав та свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 13. Здатність зберігати, примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії, закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу й суспільство, а також в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для відпочинку та ведення здорового способу життя.

Програмні результати навчання (ПРН):

РН2. Організовувати і керувати професійним розвитком осіб і груп.

РН3. Доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументацію.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для:

- повного терміну денної (заочної) форми здобуття вищої освіти;
- скороченого терміну денної (заочної) форми здобуття вищої освіти

	Денна форма				Заочна форма				
	тиж	усього	лекції	сем.	с.р.	усього	лекції	сем.	с.р.
Назви змістових модулів і тем	Кількість годин								
1	2	3	4	5	6	7	6	4	110
Змістовий модуль 1. Філософія як універсальний тип знань									
Тема 1. Історичні парадигми мислення та їх прояви у синхронному вимірі	1	7	1	2	4	8			8
Тема 2. Від міфу до логосу: особливості філософських пошуків Домодерної доби.	2	7	1	2	4	10	2		8
Тема 3. Соціальна програма та філософські пошуки Модерну	3	9	1	2	4	10		2	8
Тема 4. Світоглядна проблематика Постмодерну.	4	7	1	2	4	8			8
Тема 5. Німецька класична філософія	5	9	1	2	4	8			8
Тема 6. Некласична філософія XIX-XXI ст.	6	7	1	2	4	10		2	8
Тема 7. Українська філософія	7	9	1	2	4	7			7

Разом за змістовим модулем 1.	49	7	14	28	61	2	4	55
Змістовий модуль 2. Світоглядні трансформації сьогодення								
Тема 8. Філософське вчення про буття	8	7	1	2	5	7		7
Тема 9. Свідомість як фундаментальна категорія філософії.	9	9	1	2	6	9	2	7
Тема 10. Теорія пізнання. Специфіка пізнавальних процесів.	10	7	1	2	6	7		7
Тема 11. Наукове пізнання.	11	9	1	2	6	7		7
Тема 12. Соціальна філософія: основні підходи до розуміння суспільства	12	7	1	2	6	9	2	7
Тема 13. Філософська антропологія. Особистість як предмет дослідження.	13	9	1	2	6	7		7
Тема 14. Ціннісний та моральний аспекти буття людини.	14	9	1	2	6	7		7
Тема 15. Глобальні проблеми сучасності	15	8	1	2	6	6		6
Разом за змістовим модулем 2		71	8	16	47	45	4	41
Усього годин		120	15	30	75	120	6	110

3. Темі семінарських занять з курсу «Філософія»

№ з/п	Тема	Години
1.	Сутність філософії. Сучасне світорозуміння як основа життєвої активності	2
2.	Філософія Давнього світу. Греція, Індія та Китай	2
3.	Філософія доби Середньовіччя та Відродження.	2
4.	Філософія Нового часу і доби Просвітництва.	2
5.	Німецька класична філософія	2
6.	Сучасна філософія XIX-XXI ст.	2
7.	Розвиток філософської думки в Україні.	2
8.	Філософське вчення про буття	2
9.	Свідомість як фундаментальна категорія філософії.	2
10.	Теорія пізнання. Специфіка пізнавальних процесів.	2
11.	Наукове пізнання.	2
12.	Соціальна філософія: основні підходи до розуміння суспільства	2
13.	Філософська антропологія. Особистість як предмет	2

	дослідження	
14.	Ціннісний та моральний аспекти буття людини.	2
15.	Сучасне розуміння сутності глобалізму як головного процесу епохи. Глобальні проблеми людства, цивілізаційні загрози та можливі шляхи їх подолання. Особиста відповідальність за стан довкілля.	2
	Разом	30

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Тема	Кількість годин
1.	Біоцентризм як сучасне світобачення. Роль філософії у формуванні нового світорозуміння відносин людини та природи.	6
2.	Філософія Давнього світу. Греція, Індія та Китай	4
3.	Філософія Відродження	4
4.	Філософія Нового часу та Просвітництва	6
5.	Німецька класична філософія	4
6.	Некласична філософія XIX-XXI ст.	4
7.	Українська філософія	6
8.	Буття як основна філософська категорія. Біологічні основи буття	6
9.	Екологічні мислення і свідомість, ставлення до природи як унікальної цінності, що забезпечує умови проживання людства.	4
10.	Пізнавальна активність людини. Практика як специфічно людський спосіб освоєння світу.	4
11.	Наукове пізнання. Структура наукового пізнання. Розуміння і пояснення.	4
12.	Людина в суспільній системі: індивід, індивідуальність, особистість. Земля як чинник соціального розвитку. Поняття та природа цінностей. Моральний вибір та ціннісні орієнтації людини.	6
13.	Мораль як ведуча етична категорія. Культура як сфера самореалізації особистості. Культура і свобода, цивілізація як суспільно-політичне явище. Теорії цивілізацій.	6
14.	Процес становлення людини та суспільства. Основні феномени людської екзистенції. Праця як соціокультурний феномен. Феномен людської гідності. Свобода, воля щастя.	4
15.	Раціональне використання земельних ресурсів: філософський аспект. Економічні, екологічні та соціальні аспекти використання земельних ресурсів. Філософія органічного виробництва і збалансованого природокористування: філософські, наукові й соціальні виміри проблеми. Ментальні засади органічного виробництва та збалансованого природокористування в українській етнопсихології та культурі.	5
	Разом	75

5. Засоби діагностики результатів навчання

- екзамен;
- тематичні тести;
- модульні тести.

6. Методи навчання.

Під час викладання курсу передбачено використання методики проблемного навчання, технології дистанційного навчання та модульно-рейтингова системи навчання.

- словесний метод (лекція, дискусія, розповідь-пояснення, співбесіда);
- практичний метод: студенти одержують знання й уміння, виконуючи практичні дії на семінарських заняттях;
- наочний метод: джерелом знань є спостережувані предмети, явища, наочні приклади (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані);
- самостійна робота (виконання завдань).

7. Методи оцінювання

- екзамен;
- усне, або письмове опитування;
- модульне тестування;
- есе;
- презентації та виступи на наукових заходах.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України (затверджено 22.12.2023 р., протокол № 6).

Таблиця 1

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації $R_{\text{ат}}$ (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{нр}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3845>
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронном у вигляді)
- підручники, навчальні посібники:

1. Васянович Г. Філософія : навч. посіб. Львів : Норма, 2019. 210 с.
2. Гейко С.М., Горбатюк Т.В., Лаута О.Д. та ін. Людина, суспільство, держава у філософському дискурсі: історія та сучасність : монографія. К.: «Міленіум», 2019. 378 с.
3. Губерський Л., Андрущенко В., Михальченко М. Культура. Ідеологія. Особистість: Методолого-світоглядний аналіз. К.: Знання України, 2022. 580 с.
4. Історія філософії. Античність та Середньовіччя. За ред. Умберто Еко та Рікардо Федрігі. Харків: Фоліо, 2021.
5. Причепій Є. М. Філософія : посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ : Академвидав, 2021. - 575 с.

6. Філософія. Бичко І., Табачковський В., Бичко А., Ярошовець В. К.: Либідь, 2019.
  7. Філософія: терміни і поняття: Навчальний енциклопедичний словник. Під редакцією В.Л. Петрушенка. Львів: «Новий Світ-2000», 2020. 506 с.
  8. Фюрст М., Тринкс Ю. Філософія. Вид-во Дух і літера, 2023.
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти;
Лаута О.Д. «Філософія» для студентів НУБіП України з усіх спеціальностей ОС «Бакалавр». К.: Видавничий центр НУБіП України, 2020. - 71 с.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Кримський С. Б., Павленко Ю. В. Цивілізаційний розвиток людства. Київ : Фенікс, 2007. 316 с.
2. Костенко Н.В. Цінності та символи масової комунікації. К.: Наукова думка, 2013. 132 с.
3. Предмет і проблематика філософії / за заг. ред М.А.Скринника, З.Е.Скринник. Львів, 2021. С. 336-338.
4. Лаута О.Д Руйнація національної ідентичності українського народу з боку росії: філософський вимір: Збірник матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф. «Відносини між Україною і НАТО на сучасному етапі: досягнення та виклики». Київ, 2 червня 2022. С. 209-211.
5. Лаута О.Д. Глобалізація як соціально-філософська проблема. Суспільні науки: напрямки та тенденції розвитку в Україні та світі : матеріали міжн. науково-практичної конференції, м. Одеса, 2020. С. 50-54.
6. Освітньо-професійна програма «Геодезія і землеустрій» підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 193 «Геодезія і землеустрій» 2024. НУБіП України.
https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u284/193_geodeziya_ta_zemleustriy_7.pdf